



LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL NACIONALINĖS TEISMŲ ADMINISTRACIJOS ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2011 m. balandžio 15 d. Nr. FA-P-34-4-7
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės
pavedimą 2010-06-22 Nr. P-34-4

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Virginija Balkojytė, vyriausioji valstybinė auditorė (grupės vadovė)
Birutė Borkauskienė, vyriausioji valstybinė auditorė
Danutė Viskontienė, vyresnioji valstybinė auditorė

Auditas pradėtas 2010-06-22
Auditas baigtas 2011-04-15

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Įžanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6

IŽANGA

Finansinio (teisėtumo) audito tikslas – įvertinti:

- valstybės biudžeto asignavimų 2011 metams planavimą teisėtumo požiūriu;
- audituojamo subjekto 2010 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- valstybės lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ekonomiškumo požiūriu.

Audituojamas subjektas – Nacionalinė teismų administracija, adresas: L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius. Identifikavimo kodas 188724424.

Audituojamu laikotarpiu administracijai vadovavo direktorius Kęstutis Vaškevičius, kuris vykdė asignavimų valdytojo funkcijas. Finansų ir biudžeto skyriaus vedėja dirbo Alma Černiauskienė.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie valstybės biudžeto vykdymo ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytais tikslais pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Teisės aktuose¹ numatyta, kad finansinių ataskaitų rinkiniai pateikiami naudojantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacine sistema. Ji nėra iki galo įdiegta, todėl Nacionalinė teismų administracija negali ja naudotis, pateikdama finansinių ataskaitų rinkinį Finansų ministerijai.

Neaišku, kada finansinių ataskaitų rinkinys bus pateiktas Finansų ministerijai ir patikrintas, todėl nuomonės dėl administracijos finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumo audito išvadoje nepareiškiame.

Audito metu buvo vertinamas ūkinių operacijų registravimas apskaitoje pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS) ir audituojamas administracijos 2010 metų biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų 2010 m. gruodžio 31 d. aiškinamasis raštas;
- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti, 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3);
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4).

Taip pat buvo audituojamos šios formos:

- Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. B-1);
- Vidaus reikalų sistemos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Valstybės saugumo departamento, Krašto apsaugos ministerijos, Generalinės prokuratūros, Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnų, teisėjų ir karių valstybinių pensijų plano įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. B-7);
- Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2011 m. sausio 1 d. (forma Nr. B-11).

Administracija 2010 metais vykdė 4 programas: „Teismų savivaldos aptarnavimas ir veiklos užtikrinimas“ (kodas 1.2); „Teismų centralizuotas aprūpinimas“ (kodas 1.3); „Teisėjų pensinis aprūpinimas“ (kodas 1.4); „Teismų informacinės sistemos aptarnavimas“ (kodas 1.5). Joms

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-16 nutarimas Nr. 730 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir viešojo sektoriaus subjektų, atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, nustatymo“, 2.7 p.

patvirtinta 6 881,0 tūkst. Lt asignavimų: 4 541,0 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 1 670,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 2 340,0 tūkst. Lt turtui įsigyti².

Nacionalinė teismų administracija iš valstybės biudžeto 2010 metais gavo ir panaudojo 6 743,1 tūkst. Lt asignavimų: 4 404,3 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 1 670,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 2 338,8 tūkst. Lt turtui įsigyti.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis: 1 proc. visų kasinių išlaidų, tai yra 67,4 tūkst. Lt. Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra ir nuoseklios peržiūros testai (kontrolės aplinkos tyrimas);
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).

Svarbiausiose audito srityse (turto, finansavimo sumų, pagrindinės ir kitos veiklos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų, pagrindinės ir kitos veiklos kitų sąnaudų) atliktos vidutinės apimties savarankiškos audito procedūros. Joms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito pavyzdžių skaičių nustatėme vadovaudamiesi savo kompetencija, patirtimi ir kitais veiksniais. Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimą, patikrinimą, paklausimą, analitines ir kitas audito procedūras.

Buvo atliktos Valstybės kontrolės 2010 metų valstybinio audito programoje numatytos sisteminių tyrimų sritys – viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų likučių perkėlimo teisingumas – audito procedūros.

² Lietuvos Respublikos 2010 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2009-12-10 Nr. X-563; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-01-20 nutarimas Nr. 70 „Dėl 2010 m. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“ (aktuali redakcija 2010-12-08).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

Nacionalinė teismų administracija teisingai perkėlė buhalterinių sąskaitų 2009 m. gruodžio 31 d. likučius į naujojo sąskaitų plano sąskaitas ir juos įvertino pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Audito metu atlikus audito procedūras nustatyta, kad administracijoje vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus, atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus. Sukurtos pagrindinės vidaus kontrolės procedūros, vidaus kontrolės sistema veikia patikimai, išskyrus nereikšmingas išimtis, todėl vidaus kontrolės sistema vertinama kaip gera.

Administracija, vykdydama programą „Teisėjų pensinis aprūpinimas“ (1.4), 2010 metais apskaičiavo ir išmokėjo 804 tūkst. Lt pensijų teisėjams, vadovaudamasi tai reglamentuojančiais teisės aktais: Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymu³, Lietuvos Respublikos socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinuoju įstatymu⁴. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2010 m. birželio 29 d. nutarimu pripažino, kad kai kurios šių įstatymų⁵ nuostatos prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Tai ateityje gali turėti įtakos teisėjų valstybinių pensijų dydžiui ir papildomam valstybės biudžeto lėšų poreikiui pensijoms mokėti.

3-iojo audito departamento direktorė

Regina Rudokienė

3-iojo audito departamento Vilniaus skyriaus vedėja

Aurelija Brukštutė

3-iojo audito departamento
Vilniaus skyriaus vyriausioji valstybinė auditorė

Virginija Balkojytė

³ Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų 2002-07-02 įstatymas Nr. IX-1011.

⁴ Lietuvos Respublikos socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinasis įstatymas Nr. XI-537.

⁵ Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų 2002-07-02 įstatymas Nr. IX-1011, Lietuvos Respublikos socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinasis įstatymas Nr. XI-537.